

Motion till riksdagen 2005/06:So359

av **Elina Linna m.fl. (v)**

Åldersgräns för plastikkirurgi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om åldersgräns för plastikkirurgi utan medicinsk indikation.

Motivering

Vänsterpartiet har under flera år motionerat för att få till stånd en åldersgräns för plastikkirurgi utan medicinsk indikation. Det har vi gjort för att vi upplever en oro över att den tilltagande skönhetsfixeringen i samhället driver unga människor in i såväl psykisk som fysisk ohälsa. Vilka medicinska konsekvenser som det ökande antalet skönhetsoperationer kommer att få på sikt är inte heller klarlagt. Helt klart är att det kommer att påverka sjukvårdens generella åtagande. De personer som genomför plastikkirurgi utan medicinsk indikation omfattas ju även de av hälso- och sjukvårdslagen, vilket innebär att om de i samband med ingreppet eller senare i livet får problem till följd av sin operation så kommer de att vända sig till den offentliga sjukvården, alltmedan vinsterna från plastikoperationerna hamnar i klinikernas egna kassakistor.

Estetisk kirurgi har gjort sitt inlägg i den mest intima delen av kroppen, könsorganen. Det handlar om penisförlängning, klitorislyft, förminskning av blygdläppar och fettsugning av venusberget m.m. De ingrepp som utförs vittnar om en påverkan av pornografi och samhällsnormer som säger att sexualiteten är förknippad med en perfekt kropp. Ingreppen som utförs på kvinnor och män är långt ifrån riskfria och kan snarare förminska den sexuella upplevelsen än öka den på grund av ärbildningar, känselbortfall och, kanske det viktigaste, upplevelsen har inget med utseendet på könsorganen att göra. Det blir för många en besvikelse. I dag opererar sig människor ur alla åldersgrupper och samhällsklasser. Viljan till estetisk kirurgi blir också vanligare bland mycket unga människor.

Det har redan uppdagats problem med vissa bröstimplantat, och många kvinnor är inte nöjda med resultatet efter ett kirurgiskt ingrepp. Missnöjet bottnar inte sällan i en förväntan om att man ska "känna sig bättre", att livet

Fel! Okänt namn på

ska bli lyckligare, vilket har lite att göra med kirurgiska ingrepp men desto mer med samhällets normer för skönhet och lycka. Det är särskilt viktigt att förhindra att minderåriga personer som vare sig har en färdigutvecklad kropp eller identitet genomför den här typen av operationer. Problemen med estetisk kirurgi kommer inte att minska om utvecklingen följer den vi kan se i USA, där alltfler män också har börjat operera sig.

I sitt svar på tidigare motioner anförde socialutskottet med hänvisning till ett yttrande från Statens medicinsk-etiska råd (SMER), att skönhetsoperationer på minderåriga är mycket ovanliga. Vidare så konstaterade man att frågan faller under ”den för vårdnadshavaren i föräldrabalken reglerade bestämmelserna, dvs. vårdnadshavaren skall vara informerad och ha samtyckt till ingreppet”.

Detta svar är dock inget egentligt bemötande av Vänsterpartiets tidigare yrkande, nämligen att det bör införas en åldersgräns för icke medicinskt motiverad plastikkirurgi. Att ett problem är ovanligt hjälper ju inte den ovanlige. Det faktum att vårdnadshavaren ska ha lämnat samtycke kan ju ändå leda till att minderåriga plastikerer. Möjligheten att vissa föräldrar till och med kan vara drivande för att deras barn ska plastikerer förbises också helt. Genom ett införande av en åldersgräns för minderåriga så elimineras den risken åtminstone fram till barnets 18-årsdag, då barnet förhoppningsvis har utvecklat en tryggare identitet och har större praktiska och juridiska möjligheter att bestämma över sig själv.

Vi menar därför att en åldersgräns för plastikkirurgi utan medicinsk indikation bör införas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 29 september 2005

Elina Linna (v)

Ingrid Burman (v)

Kalle Larsson (v)

Ulla Hoffmann (v)

Gunilla Wahlén (v)